

„Sanitarna inspekcija“ v borbi s špekulanti za zdravje delovnih ljudi

Minilo je že več kot leto, od kar je začela poslovati pri OLO Ptuj »Sanitarna inspekcija«. O tem so bile pismeno obvestene vse množične organizacije v ptujskem okraju.

Vsekodnevne izkušnje dokazujojo, da množične organizacije v tem pogledu niso storile svoje dolžnosti, ker niso obvestile svojih članov o »Sanitarni inspekciji« in njenih nalogah, ki so zelo velikega obsega. Ta se mora uveljaviti na vseh področjih preventivne medicine, kot so zaščitne mere pri pojavnih neležljivih bolezni razna cepljenja, kontrola živil in piča, kontrola higiene po obratih in lokalih itd. Zaradi tega je nujno, da v tem sodeluje vse prebivalstvo ptujskega okraja. Če kdo ugotovi ali pa sumi, da je kakršnokoli blago, ki je namenjeno za prehrano, potvorenje ali sumljivega izvora, je dolžan o tem takoj obvestiti »Sanitarno inspekcijo«.

Več slučajev potvorbe živil je bilo edkrith, ko je kontrola postala brezpredmetna in ko določni artikli sploh več ni bilo. To se dogaja večkrat pri potvorenem maslu in mleku, ko je to že prodano. Zato je nujno, da se vsak prekršek higiene oziroma potvorbe živil takoj prijavlja okrajni »Sanitarni inspekciji«, da bi le-ta mogla pravočasno odstraniti vse nepravilnosti.

»Sanitarna inspekcija« bo le takrat mogla imeti uspeh če bodo v njej sodelovali najširše ljudske množice ter bo povoljnog rezultat dosežen le v slučaju, če bo vsak poedinec sodeloval pri odkrivjanju špekulantov in sabotirjev. Delovnemu ljudstvu bo s tem storjena velika usluga.

Organizacija Rdečega križa ima na Rodnem vrhu mnogo pristašev

Za od leta 1945 se je ljudstvo iz Rodnega vrha v veliki meri zanimalo za organizacijo Rdečega križa. Zanimanje je iz leta in leta rastlo, pa ne morda zato, ker so mnogi prejemali razna oblačila, hrano itd., temveč zato, ker je rastla v ljudstvu zavest, da pomaga organizacija Rdečega križa članarino, ki se pobira, ljudstvu, ko je potrebno pomoci.

Naš krajinski ljudski odbor zajema 260 volivcev upravičencev. Od tega je 193 volivcev vključeno v organizacijo Rdečega križa in so portavniki že celoletno članarino za leto 1949 in jo oddali okrajnemu odboru Rdečega križa v Ptuj.

Ravno tako se zavedamo, kolikoga pomena je v vasi izvedbeni zdravstveni

aktivist, ki bi nudil v naših hribovitih krajih prvo pomoč. Poslali smo tov. Vernerčič Anico v tridetenec tečaj aktivistov v Ptuj, da se je izvedel za prvo pomoč.

Ob raznih prilikah, predvsem na gostijah se dobro razpoloženi gostje radi spomnijo na Rdeči križ. V preteklih mesecih so na raznih gostijah bila zbrana denarna darila za Rdeči križ. Tov. Miklavčič Anton, Zajšek Jože, Pulko Janez, Beloglavec Maks so darovali po 100 din, Kozel Karl po 60 din.

Ako bi vsi člani krajinskega odbora Rdečega križa tako razumeli pomen Rdečega križa, kot to razumejo ljudje iz KO RK Rodni vrh, bi organizacija RK dosegla res lepe uspehe.

Podjetje „Perutnina“ v Ptuju nudi veliko pomoč razvoju planske živinoreje

Eno važnih podjetij republike potmena za preskrbo delovnih ljudi je v ptujskem okraju »Perutnina«, podjetje za promet z jajci in perutnino. Pravzaprav bi podjetje lahko imenovali že kombinat, ker ima v svojem delokrogu obrate, ki poleg predelave perutnine že skrbe za vzroje iste, zakol in konzerviranje. To je eden obratov v ptujskem okraju, ki po svoji urejenosti, tehnični popolnosti, higieni in drugih komponentah, ki se od takšnega obrata zahtevajo, predstavlja obrat, ki dosti reprezentira socialistično gospodarstvo. Da je obrat takšen, ga zahvaljuje ljudski oblasti in vsemu delovnemu kolektivu.

Tov. Kregar Avgust, vališki mojster, je strokovnjak svoje stroke. Ne more prevalehati novera vališnika domače konstrukcije, ki ga je izdelala vališnica »Zivinoprometa« v St. Vidu pri Ljubljani. Ta vališnik presega za 15 do 20% po svoji kvaliteti vališnike nemške proizvodnje. Ovira ga samo neenakomerna volatza, ki vpliva na višino topote v vališniku. Električni podjetja, tov. Klein Jože, ki neprestano nadzoruje električne naprave, trdi, da je temu vzrok nepravilna priključitev in obtežitev faz, ker so cele skupine hiš ali cele vasi priključene na eno fazo in zaradi tega pride do sprememb v voltagi. Vsled tega je pri vališniku potreben neprestano dejuranje, še več, neprestano je treba operavati voltmetre in pretikati faze, če hoče zavarovati pravilno izvajitev. 12.000 jajc sprejme vališnik naenkrat. Tu ostanejo jajca 17 dni, nakar jih premestijo v izvahnik, kjer so še pod večjim nadzorstvom. Tukaj zagledajo svet piščanci, za katere je že pripravljena embalaža za predajo državnim posestvom, ekonomijam in obdelovalnim zadrugam ter članom množičnih organizacij. Tisoči in tisoči piščancev so bili že letos izvajeni v obratu Upravnih tov. Levčnik Hinko pravil: Plan valjenja bomo presegli.

Podjetje ima lastno provizorično ko-kokošarno, s katero nudi rejecem zgled, kako naj se sedi in oskrbuje perutnino, da bo v čim krajšem času v čim večjo korist. Ureditev in izkušnje te farme bi bile dobrodoše marsikateri gospodinji, ki bi videla pravilen način vzreje piščancev.

V skladislu jajc se vse odkupljeno blago pregleda komad za komadom, po-kvarjeno izloči ostalo pa s sortirnim strojem loči po teži in primerno zapakira. Deto vodi v tem oddelku preddelavka Berk Marija, ki je pri podjetju že od leta 1939. V teku desetletja je v delu pridobil toliko izkušenj, da je postal strokovanik. Njene nomenitnice Angel Marija, ki dela od leta 1942 Petrovič Olja Felika Marija, ki je najstarejša delavka v oddelku in pomaga v vseh

ozirih ter z ostalimi delavkami skrbe za hiter ekspedit.

Ob pogledu prezenetijsko vsakogar v konzervirnici velikanske kadi, v katerih je v eni po 30.000 jajc. Ob času jajčne odkupne sezone se vsa jajca ne porabijo, temveč se gotova količina konzervira za čas, ko je manj svežih jajc. V kahek ostanejo jajca v apneni vodi do 7 mesecev in ohranijo svežost še tri tedne potem. Prostor je hladen, saj kaže topomer 5 stopinj pod ničlo. Temu služi večji kompresor s kapaciteto 30.000 kalarior. V slučaju ovare ga nadomešča manjši. V sosednjem prostoru je izdelovalnica ledi. Slani vodi je s pomočjo kompresorja vtisnjen amonijak kar povzroči znižanje temperature vode več stopinj pod ničlo. Voda ne zmrzne zaradi prisotnosti soli amonijaka in zaradi gibanja, pač pa povzroči zmrzovanje sladke vode v kalupih, okrog katerih teče. Dnevnio se tu napravi 600 kg ledu in je s tem potrebi mesta Ptuja popolnoma zadoščeno.

Perutnina ima svojo določeno pot skozi podjetje kakor po tekočem traku. Živa perutnina se po dovozu spravlja v prostor, ki je poln liničnih kletk, odkoder prihaja v klavnicu. Tu je perutnina v 30 sekundah že mrtva v rokah čistilk, ki jo očistijo in potem spravijo takoj v zaboje ter odnesajo v hladilnico, kjer čaka na transport.

Podjetje ima lastno mehanično delavnico, ki vzdržuje vozni park ter mizarško delavnico. Šef garaze Klein Karlo s tovarši mehaniki sestavlja iz delov starih tovornih avtomobilov kamion in takoj klub pomanjkanju potrebnih strejev in orodja večinoma na primitiven način rešuje važna vprašanja prevozov za podjetje. Uveljavil se je kot odličen v 30. sekundah že mrtva v rokah čistilk, ki jo očistijo in potem spravijo takoj v zaboje ter odnesajo v hladilnico, kjer čaka na transport.

Slaščičarna nudi v dveh prodajalnah ljudstvu razno pecivo in sladolado. Delo v tem obratu poteka zadovoljivo, ker mojster delavnice Leber Franc, racionalno uporablja s težavo nabavljene artikle in skrbi, da prodajalni nista skoraj nikdar prazni. Kvaliteta peciva trenutno še ni na predvojni višini, kljub trudu uslužbenega osebia da bi iz razpoložljivih proizvodov izdelalo čim boljše pecivo. Obrat bo v bodoči moral skrbeti, da bo kvalificirano delovno silo bolje izkoristil in da bo v spodnjih prodajalnih skrbih za kulturnejo postrežbo. V letu 1948 je slaščičarna pokazala prav lepe uspehe: presegla je letni plan za 31% in znižanje polne lastne cene za nad 10 odstotkov.

Klub sklepnu, da naj bodo v glavnem v invalidskih podjetjih zaposleni invalidi, to v Invalidskih gospodarskih podjetjih ptujskega okraja še ni slučaj.

Povrnemo je zaposlenih komaj 10 odstotkov invalidov, kar je z ozirom na navedeni sklen odločno premal.

Okraina ZVVIS bo v doglednem času reorganizirala svoja podjetja in jih usmerila v proizvodnjo drobnih predmetov široke potrošnje, po katerih je na trgu veliko povpraševanje. V tem bo lahko zaposlila večji odstotek invalidov,

nn

Razvoj invalidskih gospodarskih podjetij ptujskega okraja

Sledi sklepom prvega kongresa Zveze vojaških vojnih invalidov Jugoslavije, ki se je vrnil v letu 1945 in ki pravijo, da bodo invalidi do leta 1950 osnovani toliko gospodarskih podjetij, da bodo iz njihovih dohodkov mogli izplačevati vsem invalidom osebno invalidino. Je invalidska organizacija ptujskega okraja ustanovila že poznanu Invalidska gospodarska podjetja. Še pred tem pa je prevzela distribucijo tobačnih izdelkov,

R. V.

Vojaki, potofcerji in oficirji Jugoslovanske armade!

Nikoli ne pozabite, da vam je ljudstvo zaupalo varstvo svojega dela v miru in svoje države, da branite velike pridobitve ljudske revolucije.

Iz Prvomajskega proglaša CK KPJ.

jih je v tujini nekoliko izgubil. Prizadetana krivica mu znova daje potrdilo, da se je na tujih frontah in to v prvih linijsih, lahko boril za ameriške koriste, da pa za to nima nobenega priznanja in da je še vedno manj vreden v ameriški družbi zato, ker je črnec. Kljub zagotovilom s strani pisatelja Merricka, ki je napreden človek, kljub opravičevanju Alice, ki končno prizna pred Brettom svojo napako, ki jo je napravila in ki izvira iz predsednikov ameriške aristokratske družbe, kljub odkritosrčni Nevvy, ki ima željo, da ji Brett postane mož. Brett ostaja z dvomi do belih ljudi, ker točno ve, da problemi in predsedki do črncev v Ameriki še zdavnaj niso rešeni in jih v teh pogojih ni mogoče rešiti. Črnec Brett tudi ve, da je to veliko premallo, če bi on osebno bil deležen človeškega dostopanstva in enakopravnosti, ker so tu še milijoni in milijoni njegovih črnih bratov, ki imajo prav takšne želje po enakopravnosti in tudi vse pravice, da pridejo do istih. Rešiti pa se jih ne posamečno.

Drama se tu konča in je pisatelja tudi nista mogla drugače končati, ker je taka dejanska stvarnost današnje Amerike.

Gledalci pa smo si ob koncu drame sami lahko napravili zaključke in našli rešitev tega problema, kakor tudi vseh drugih, ki tam še obstajajo in še niso rešeni. Ljudstvo načini obdelava v svoje roke, pa bodo vse krivice odpravljene.

Narodnemu gledališču v Mariboru pa se za o... ujemimo in želimo, da nas v p... n... čim večkrat obišče.

D. P.

KULTURNI ZAPISKI

Gostovanje Mariborskega nar. gled. v Ptiju

V dneh 31. maja in 1. junija t. l. je v Ptiju gostovalo mariborsko gledališče. Gosti so v dveh dneh in s štirimi predstavami ptujskemu občinstvu in okolišnim pokazali drama »Globoko so korenine«, delo ameriških pisateljev Arnauda D'Ussau in Jamesa Gowa. Tudi tokrat, kakor že ob gostovanju ljubljanske Dramе, ki je pred časom igrala drama »Lacke in Kreli«, je občinstvo napolnilo gledališče, pazno sledilo vsebin in doživeti igri gostov in pod močnim vtisom odhalilo od predstav.

Progresivna ameriška pisatelja, ki sta napisala dramsko delo »Globoko so korenine«, sta ustvarila kvalitetno dramsko delo, ki pa ne pozna, da sta pisala drahom poznala oder in zahteve odra, karakterji nastopajočih oseb so jasni, v celotnem delu so vsa mesta drame povsem utemeljena, tako da je delo v umetniškem in tehničnem pogledu visoko zadovoljivo. Naš namen ni da govorimo podrobno o igri gostov. O tem so že pisali dnevniki listi. Vsekakor pa je prav, če se nekoliko pomudimo pri vsebin tegu ameriškega dela. Ob gledanju tega dela se je ponovno razkrila pred namen vsa zlostava resnica, ki obstaja v zlati, in nad vse »demokratični« Ameriki. Gotovo je, da je našemu človeku problem črncev, njih zapostavljanje in

vse drugo, o čemer še obstajajo razlike med belimi in črnimi v kapitalistični deželi, le delno poznano. Ta drama nam je razkrila te reči v podrobnosti, tako da smo šele ob gledanju tega dela povsem doumeli in se zgrozili nad krivljam, ki se gode črnemu človeku Polonoma pa razumemo tudi to, da v deželi kapitalizma, ki stremi za zasuževanje drugih na odov, drugače ne more biti.

Odprava suženjstva je bila v Ameriki z zakonom že davno odpravljena, toda v praksi so suženjske metode ostale Korenime rasne delitve med belimi in črnimi so še vedno globoke. Teh korenin se oklenajo pridobitni aristokratski krogi, ki so že odnosov zastavljali, z njim pa omajana tudi izkoriscanje črnih, se v borbi posluži vseh mogočih sredstev, tudi najbolj umazanih, samo da bi onemogočil poročnika ameriške vojske črnca Bretta. Brett se je vrnil z italijansko fronto na dopust v hišo senatorja Langdona, kjer je bival od malega s svojo materjo črnko Bello, ki je v hiši senatorja služila. Vojna sama je Bretta osvobodila mnogih predsednikov, ki sta mu jih v njegovem maštih vsečeli in načeli mati in senator Langdon, osvobodil pa se je tudi vpliva senatorjeve hčerke Alice, ki je v Bittel videla del svoje lastnine in je pred vojno skrbela za njegov vsestranski razvoj. Tudi ob vrnitvi s fronte Alice želi, da bi se Brett vpisal na univerzo. Toda Brett ta predlog odbiže Brett je z vojnim edinami prešel svet, videl je, da je v drugih deželah, tudi kot črnec, užival ugled in spoštovanje, ki gre človeku. Dom v Ameriki se niti ni smel rokovati z belim človekom, niti sesti v senatorjev stol, vse te male in drobne stvari so že motile konzervativnega predsednika polnega senatorja. Za večje »nepravilnosti«, ki bi jih napravil v odnosu z belim člove-

kom, pa mu je pretila tako njemu, kot vsem črnem, večna nevarnost linčanja. Vseh teh predsedkov in groženj v tujih deželah ni videl in občutil. Zato si je Brett ob vrnitvi zaželev, da postane učitelj v šoli črncev, kjer bo male črnce osvobajal predsedkov in občutja manjvrednosti, ki jih je bil v svoji mladosti sam ves poln, in te mlade ljudi kot učitelj vzgajal v ponosne in svobodne ljudi. Ta plemenita želja, kar je popolnoma razumljivo, ni bila pogoda senatorju Langdonu. Da bi Brett v njegovem načrtu onemogočil, si je senator izmisličil tavino ure, ki jo je iz pozabilnosti vzel nekje senatorjev bodoči zet pisatelji Merrick. Senator je sprva bil osamljen s to umazano klevetno, tež obdobjitvijo v njegovi družini ni verjel, ker so vsi v Bittel videli poštenega človeka in odlikovanega junaka iz vojne. Ko pa se razkrije v družini, da je bil Brett na sprehodu s senatorjevo mlajšo hčerkjo Nevvy in ko ta prizna pred svojo starejšo sestro Alice, da ima črnca Bretta rada, tukrat predsedki do črnih ljudi planejo tudi iz starejše sestre in se tudi ona pridruži očetovim občutljivim Alice poklicu policijo in Breit zapro zaradi. Pisatelji Merrick, ki je prišel iz Severne Amerike, ki sam trdi, da razmere na severu do črncev niso prav nič boljše kot na jugu, se nad tem dejaniem Alice zgrozi in vrta toliko časa, dokler stvari popolnoma ne razkrije. S tem se razkrije tudi podlóst senatorja Langdona in dokaže nedolžnost črnca Bretta. Brett spustijo iz zapora, toda v njem so ponovno vzbujeni dvomi do belih ljudi, ki